

ORTAK AÇIKLAMA METNİ

"14 Mayıs 2023'de yapılan 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimleri'nde Hatay Milletvekili seçilen ve halen Silivri'deki Marmara Cezaevi'nde tutuklu bulunan meslektaşımız Şerafettin Can Atalay, seçim sonuçlarının kesinleşmesine ve yargılama sürecinde avukatları tarafından defalarca başvuru yapılmasına rağmen tahliye edilmedi.

Atalay'ın tahliye talebi bugün Anayasa Mahkemesi'nin önündedir.

Atalay, birçok toplumsal davada, Soma, Ermenek ve Hendek iş cinayetlerinde yaşamını yitiren maden işçilerinin, Aladağ'da tarikat yurdunda çıkan yangında ölen kız evlatlarımızın, Çorlu'da yetkililerin ve sorumluların ihmali neticesinde meydana gelen tren kazasında yitirdiğimiz yurttaşlarımızın ailelerinin avukatlığını üstlenmiş, maddi gerçeğin ortaya çıkması ve sorumluların cezalandırılması için mesleğini onurla ifa etmiş ve edecek olan bir meslektaşımızdır.

Yargılama sürecindeki hukuksuzluklar

Bugün, Can Atalay'ın tahliyesini talep ederken, hakkında mahkûmiyet kararı verilen yargılama sürecinde yaşanan hukuksuzlukları da hatırlamamız gerekiyor.

Yapılan ilk yargılamada, meslektaşımızın da aralarında bulunduğu tüm sanıklar hakkında beraat kararı verilmişti. Beraat kararı veren İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti dağıtılıp yeni bir heyet oluşturuldu.

Birden fazla hak ihlali tespit eden ve bağlayıcı nitelikteki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin emsal nitelikteki kararı tanınmadı. Oluşturulan yeni mahkeme heyeti, FETÖ üyesi iddiasıyla hakkında yakalama kararı bulunan bir savcı tarafından yürütülen soruşturmada toplanan yasa dışı delillere itibar ederek ceza kararlarına hükmetmişti.

Mahkûmiyet kararı, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından yerinde bulundu ve dosya halen Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nde temyiz aşamasındadır.

Meslektaşımız Av. Şerafettin Can Atalay, 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimlerinde Hatay Milletvekili olarak seçilmiş ve mazbatasını almıştır. Halen tutuklu bulunan Av. Can Atalay'ın yasama dokunulmazlığı nedeni ile derhal tahliye edilmesi gerekirken; tahliye talebi, Yargıtay 3. Ceza Dairesi tarafından reddedilmiştir.

Anayasa'ya aykırı

Yargıtay 3. Ceza Dairesinin ret gerekçesinden Anayasa Mahkemesi kararlarını esas alarak hüküm kurmadığı anlaşılmaktadır. Oysa Anayasa Mahkemesinin birçok kararında vurguladığı gibi, 'Anayasa maddelerinin nihai yorum yetkisi Anayasa Mahkemesine aittir.' Anayasa Mahkemesi de, 2021 yılında (Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 2022 yılında Leyla Güven) verdiği iki farklı kararda 'Anayasanın 14'üncü maddesindeki durumlar' ibaresinin kapsamına hangi suçların girdiği konusunda belirlilik ve öngörülebilirlik bulunmadığı sonucuna ulaşmış ve bu temelde sürdürülen tutukluluk tedbirlerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu tespit etmiştir.

Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin AYM içtihadına aykırı olarak verdiği hak ihlali niteliğindeki Atalay kararına karşı Anayasa Mahkemesi'ne adil yargılanma hakkının, seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkının ve kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği gerekçesi ile tedbir istemli bireysel başvuruda bulunulması nedeni ile bugün buradayız.

Bugün Anayasa Mahkemesi'nin önünde basın açıklamasında bulunmamızın sebebi; Anayasa Mahkemesinin bu hak ihlallerine dur diyeceğine, meslektaşımız Can Atalay'ın bir an önce çıkacağına dair inancımızdandır.

Seçimler ve siyasi haklar Anayasa'nın 2. maddesinde ifadesini bulan demokratik devletin vazgeçilmez unsurlarıdır. Siyasi haklar, seçimlerde oy kullanma, aday olma ve seçilme haklarının yanında siyasi faaliyette bulunma hakkını da kapsar.

Anayasa Mahkemesinin 2013 tarihli Mustafa A. Balbay başvurusuna ilişkin kararında da ifade edildiği üzere "Seçilme hakkı sadece seçimlerde aday olma hakkını değil, aynı zamanda seçildikten sonra milletvekili olarak parlamentoda bulunma hakkını da ihtiva etmektedir. Bu da hiç kuşkusuz, kişinin seçildikten sonra milletvekili sıfatıyla temsil yetkisini fiilen kullanabilmesini gerektirir.

Anayasa'nın 14. maddesi

Bu bağlamda, seçilmiş milletvekilinin yasama faaliyetine katılmasına yönelik müdahale, sadece onun seçilme hakkına değil, aynı zamanda seçmenlerinin serbest iradelerini açıklama hakkına da yönelik bir müdahale teşkil edebilir.

Anayasa'nın 83. maddesine göre 'Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclis'in kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.' Bu dokunulmazlığın amacı yasama organı üyelerini, görevlerini tam olarak yerine getirmelerini engelleyecek gereksiz suçlamalardan korumaktır.

Her ne kadar, Anayasa'nın 14. maddesinde belirtilen durumlar dokunulmazlık kapsamı dışında tutulmuşsa da Anayasa Mahkemesi'nin Gergerlioğlu, Güven, Berberoğlu kararlarında altı çizildiği üzere 'Bir milletvekili hakkında seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olsa dahi hakkındaki suç isnadı anayasanın 14. maddesinde durumlar kapsamındadır denilerek yargılamaya devam edilemez, tutuklanamaz.

Anayasa'nın 14. maddesindeki durumların kapsamına hangi suçların girip girmediği belirsizdir. Ve bu belirsizlik yargı organları tarafından giderilemez.'

"Atalay'ın görev yeri TBMM'dir"

Anayasa Mahkemesi'nin geçmiş tarihli bu kararlarına karşın Atalay'ın tutukluluğunu devam ettiren Yargıtay 3.Ceza Dairesi kararı açık bir Anayasa ihlalidir. Bir hukuk devletinde yargı makamları dahil olmak üzere herhangi bir kurum veya kişi beğenmediği ya da uygun görmediği bir yasa hükmünü yanlış bulduğunu söyleyebilir fakat hukuk devletinde mahkeme kararlarına uymama söz konusu olamaz.

AİHM içtihatları doğrultusunda meslektaşımızın tahliye edilerek seçmenlerinin iradesine uygun şekilde yasama görevine bir an önce başlaması demokratik hukuk devletinin bir gereğidir. Av. Ş. Can Atalay, seçilmiş milletvekili olarak halen Silivri cezaevinde tutuklu bulunması hukukun açıkça çiğnendiğinin bir kanıtıdır.

Anayasa Mahkemesi'nden beklentimiz, yerleşik haldeki Anayasa'nın 14'üncü Maddesi içtihadına uygun olarak Av. Ş. Can Atalay başvurusunu ivedilikle görüşmesi ve hak ihlaline bir son vermesidir.

Seçilmiş milletvekili olan Atalay'ın hâlâ Silivri cezaevinde tutuklu bulunması hukuken kabul edilemez.

Atalay'ın görevi depremde ağır hasar gören Hatay'ın mücadelecisi bir milletvekili olarak Hatay'ın yaralarını sarmak için yasama faaliyeti olup görev yeri de TBMM'dir. Başta Hatay Barosu olmak üzere

tüm Barolar ve meslektaşları olarak Atalay'ın görevi başına dönmesi için yorulmaksızın Anayasa Mahkemesi önündeki başvurunun takipçisi olacağız."